

Հասցե
Գրքեր
Գրքեր
Գրքեր

Հայ ժամանակակից գրականություն

(Խմբակի ծրագիր)

Գեղարքունիքի մարզի Վարդենիկ համայնքի Ռ. Յովհաննիսյանի անվան թիվ 1-ին հիմնական դպրոցի հայոց լեզվի և գրականության ուսուցչուհի Շարմաղ Հարությունյան

Բացառիկ է գրականության դերն ու նշանակությունը անհատի գեղագիտական, բարոյական կերպարի ու արժեքային համակարգի ձևավորման գործում: Գրականությունը առաջնակարգ տեղ ունի նաև արվեստների մեջ: Եվ միանգամայն տեղին է, որ այն համարվում է արվեստների մայր: Գրականությունն ունի երկու կարևոր ուղղվածություն. Նախ՝ որպես խոսքի արվեստ՝ ժամանակագրական և համամշակութային համատեքստ և 2-րդ՝ որպես աշխարհայացքի ձևավորման, երևակայության զարգացմանը նպաստող անփոխարինելի երևույթ: Գրականությունը բառի գանձարան է և չափազանց մեծ է նրա ներգործուն ուժը դպրոցում դասավանդվող մյուս առարկաների շրթայում: Գրականությունը մարդուն և աշխարհը ճանաչելու լավագույն միջոց է: Գեղարվեստական պատկերների, կերպարների բացահայտումը դառնում է կյանքի, մարդու ներաշխարհի փակ դռները բացելու բառե ոսկե բանալի:

Գրական

ստեղծագործության ճիշտ ընտրության, նպատակային ընթերցանության կազմակերպումը լուծում է բազմաթիվ կարևոր խնդիրներ: Կարդալով և ընկալելով, վերլուծելով ու մեկնաբանելով գրական ստեղծագործությունները՝ աշակերտներին հաջողվում է երկխոսության մեջ մտնել ստեղծագործության, գրողի ու կերպարների հետ, հանդես բերել բանավոր ու գրավոր խոսքի կարողություններ, վերլուծական, ստեղծագործական միտք, երևակայություն, համադրելու, հակադրելու և այլ կարողություններ: Այս ամենը ձեռք բերելու ամենաարդյունավետ ձևը գրականությունն է, այլ խոսքով՝ կարդալը:

Առաջարկվող ծրագիրը հնարավորություն է տալիս աշակերտներին ճանաչելու ժամանակակից գրողներին, ծանոթանալ նրանց ստեղծագործություններին ու գրական նոր միտումներին:

Դասընթացի նպատակը

«Ժամանակակից գրականություն» կրթական ծրագրի հիմնական նպատակը սովորողների գեղագիտական ճաշակի, պատկերավորման-արտահայտչական նոր միջոցների հմտության, քննադատական մտածելակերպի զարգացմանը, առողջ արժեհամակարգի ձևավորմանը, ցանկացած պարագայում գիտակցված ընտրությանն ու ինքնորոշմանը նպաստելն է:

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

- Գեղարվեստական երկի ուսումնասիրում: Ձևավորել գիտելիքներ գրողի և գրքի մասին, ապրած ժամանակաշրջանի ազդեցության, տեքստի բառապաշարի, ոճի, կոնֆլիկտի, կերպարների մասին:
- Գեղարվեստական երկի բովանդակության վերարտադրում, քննելգրական երկում պատկերված իրադարձությունները, գրողի մատնանշած հիմնախնդիրը, առաջարկել դրա լուծման նոր տարբերակներ:
- Գեղարվեստական երկի հիմնական մոտիվներով սեփական տեքստի ստեղծում՝ նպաստել ստացած գիտելիքը հետազոտական տարաբնույթ աշխատանքի և ժամանակակից տեխնոլոգիաների միջոցով ներկայացնելուն: Չափածոյի լեզվաոճական վերլուծություն, ստեղծագործական աշխատանք՝ բանաստեղծություն գրելու փորձ :

Բովանդակության կառուցման հիմնական սկզբունքները

- Գրքերն ընտրված են՝ հաշվի առնելով սովորողների տարիքային և հոգեբանական առանձնահատկությունները:
- Դասընթացի թեմատիկ բովանդակությունը կառուցված է համապատասխան դասարանների սովորողների համար մատչելիության սկզբունքի ապահովմամբ և ուղղված է նրանց անձնային աճի ապահովմանը:

ԾՐԱԳԻՐ

«Ժամանակակից գրականություն» դասընթացի ծրագրի համար առաջարկվող ժամաքանակը տարեկան 68 ժամ է (շաբաթական 2 դասաժամ) 9-րդ դասարանի աշակերտների հետ:

- Վիլյամ Սարոյան «Հայրիկ, դու խենթ ես» 10 ժամ
- Նորայր Գրիգորյան «Առաջնագիծ» 8 ժամ
- Նոնա Պողոսյան «Երկիր արքենի» 8 ժամ
- Մարգարիտ Դերանց «Սեր և Էմիգրացիա» 14 ժամ
- Խաչիկ Մանուկյան «Ճարունակիր մեռնել» 10 ժամ
- Գոռ Հարությունյան «Սիմվոլական» 8 ժամ
- Ալիս Հավհաննիսյան «Ամենակարգին մարդիկ և ագռավները» 10 ժամ

ԹԵՄԱ 1 (10 ժամ)

Վիլյամ Սարոյան «Հայրիկ, դու խենթ ես»

Նպատակը

Ծանոթացնել սարոյանական բարձրագույն արվեստին կյանքի, աշխարհի, մարդու բնույթի էական գաղտնիքներն առակի, առասպելի, արքետիպային պարզ, բայց և մշակութաբանորեն խիստ հազեցած ու բազմաշերտ հասկացություններին:

Խնդիրները

- Ընթերցել գիրքը
- Վերլուծել, քննարկել ինտերակտիվ գործիքների միջոցով:
- Բաժանվել խմբերի, հստակեցնել պահանջվող վերջնարդյունքներին հասնելու ուղիները
- Գրել էսսե

Թեմայի վերջնարդյունքները

- Ստեղծել համապատասխան Google Doc ֆայլ
- Գրել էսսե
- Պատրաստել նկար, ձեռարվեստ, ռեպորտաժ, էլեկտրոնային համապատասխան գործիքներով խաղեր, նյութեր և այլն:
- Բոլոր նյութերը թվայնացնել, QR կոդերով տեղադրել դպրոցի համապատասխան գրադարակներին

ԹԵՄԱ 2 (8 ժամ)

Ն. Գրիգորյան <<Առաջնագիծ>>

Նպատակը

- Ծանոթացնել գրքի բովանդակությանը
- Կարևորել գրքի գաղափարական բովանդակությունը,
- Նպաստել գրքում արժարժված թեմայի՝ հայրենասիրության արժևորմանը :

Խնդիրները

- Ընթերցել գիրքը
- Գրել վերլուծություն
- Կազմակերպել քննարկում-վերլուծություն ,
- Բաժանվել խմբերի և կատարել վերջնարդյունքներին հասնելու համապատասխան աշխատանքներ
- Ներկայացնել աշխատանքները

Թեմայի վերջնարդյունքները

ԹԵՄԱ 3(8ժամ)

Պողոսյան, <<Երկիր արքենի>>

Նպատակը

Ծանոթացնել գրքի բովանդակությանը

Մատաղ սերնդի մեջ ամրակայելել հայրենասիրության գաղափար:

Խնդիրները

- Ընթերցել գիրքը
- Գրել էսսե հայրենասիրության թեմայով
- Կազմակերպել հանդիպում-քննարկում դպրոցի մանկավարժների, զինղեկի հետ
- Ստեղծել աուդիո գիրք
- Ստեղծել հարցազրույց-ռեպորտաժ դպրոցի աշակերտների հետ:

Թեմայի վերջնարդյունքները

- Գրել էսսե
- Հանրայնացնել աուդիոգիրքը
- Կազմակերպել հանդիպում գրողի հետ:

ԹԵՄԱ 3 (10 ժամ)

Խաչիկ Մանուկյան <<Շարունակիր մեռնել >>

Նպատակը

- Ծանոթացնել գրքի բովանդակությանը:
- Ներկայացնել հասարակության հետպատերազմյան տրամադրությունները, հոգեվիճակը, ծանր ապրումները:

Խնդիրները

- Ընթերցել գիրքը

ապահովելու և արվեստի մյուս ճյուղերի, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների փոխադարձ կապի ապահովման տրամաբանությամբ:

- Յուրաքանչյուր գրքի ուսումնասիրություն ունի իր հստակ քայլաշարը և վերջնարդյունքները:
- Նյութի բովանդակությունը կառուցվում է գիտելիքների և կարողությունների զարգացմանը զուգընթաց, որում ներառված է սովորողների վերաբերմունքը, արժեքային համակարգը, զարգանան սոցիալական հմտություններն ու ստեղծագործական ունակությունները:

Ակնկալվող արդյունքները

1. Ունենան գիտելիքներ հայ ժամանակակից գրական ստեղծագործությունների վերաբերյալ:
2. Արժևորեն մշակութային, աշխարհաքաղաքական բազմազանությունը:
3. Հասնեն կամային հատկանիշների կատարելագործման:
4. Կարողանան վերլուծել, բանավիճել, տարբերակել, գնահատել:
5. Կարողանան ինքնուրույն եզրահանգում կատարել և սեփական կարծիք դրսևորել, բացարձակ արժեքի գնահատման կարողություն ձեռք բերել:
6. Ցուցաբերեն լեզվի և հաղորդակցման այլ միջոցների հմտություններ,
7. Կարողանան թիմում աշխատել, համագործակցել, ճկունություն և հարմարվողականություն ցուցաբերել:
8. Տիրապետեն ՏՀՏ գործիքների կիրառմանը:
9. Ցուցաբերեն արվեստի տարբեր ճյուղերի՝ նկարչության, բեմարվեստի, երաժշտության և այլ ոլորտների կարողությունների և հմտությունների առաջընթաց:

Ընդհանուր նկարագրություն

Երեխաները ստանում են գիրք ամեն դասից առաջ, ինչպես նաև դասի ընթացքում կարող

համար՝ նախապես որոշված էջերի քանակից ոչ պակաս:

Դասերի հաճախականությունը շաբաթական երկու դասաժամ:

Դասը կարող է բաղկացած լինել տարբեր հատվածներից՝ ինտերակտիվ քննարկում, հարց-պատասխան, բանավեճեր, ստեղծագործական փորձեր, էսսե և այլն:

ԾՐԱԳԻՐ

«Ժամանակակից գրականություն» դասընթացի ծրագրի համար առաջարկվող ժամաքանակը տարեկան 68 ժամ է (շաբաթական 2 դասաժամ)9-րդ դասարանի աշակերտների հետ:

- Վիլյամ Սարոյան «Հայրիկ, դու խենթ ես» 10 ժամ
- Նորայր Գրիգորյան «Առաջնագիծ» 8 ժամ
- Նոնա Պողոսյան «Երկիր արքենի» 8 ժամ
- Մարգարիտ Դերանց «Սեր և Էմիգրացիա» 14 ժամ
- Խաչիկ Մանուկյան «Շարունակիր մեռնել» 10 ժամ
- Գոռ Հարությունյան «Սիմվոլական» 8 ժամ
- Ալիս Հավիաննիսյան «Ամենակարգին մարդիկ և ագռավները» 10 ժամ

ԹԵՄԱ 1 (10 ժամ)	
Վիլյամ Սարոյան «Հայրիկ, դու խենթ ես»	
Նպատակը	
Ծանոթացնել սարոյանական բարձրագույն արվեստին կյանքի, աշխարհի, մարդու բնույթի էական գաղտնիքներն առակի, առասպելի, արքետիպային պարզ, բայց և մշակութաբանորեն խիստ հազվեցած ու բազմաշերտ հասկացություններին:	
Խնդիրները	
<ul style="list-style-type: none"> ● Ընթերցել գիրքը ● Վերլուծել, քննարկել ինտերակտիվ գործիքների միջոցով: ● Բաժանվել խմբերի, հստակեցնել պահանջվող վերջնարդյունքներին հասնելու ուղիները ● Գրել էսսե 	

Թեմայի վերջնարդյունքները

- Ստեղծել համապատասխան Google Doc ֆայլ
- Գրել էսսե
- Պատրաստել նկար, ձեռարվեստ, ռեպորտաժ, էլեկտրոնային համապատասխան գործիքներով խաղեր, նյութեր և այլն:
- Բոլոր նյութերը թվայնացնել, QR կոդերով տեղադրել դպրոցի համապատասխան գրադարակներին

ԹԵՄԱ 2 (8 ժամ)

Ն. Գրիգորյան <<Առաջնագիծ>>

Նպատակը

- Ծանոթացնել գրքի բովանդակությանը
- Կարևորել գրքի գաղափարական բովանդակությունը,
- Նպաստել գրքում արժարժված թեմայի՝ հայրենասիրության արժևորմանը :

Խնդիրները

- Ընթերցել գիրքը
- Գրել վերլուծություն
- Կազմակերպել քննարկում-վերլուծություն ,
- Բաժանվել խմբերի և կատարել վերջնարդյունքներին հասնելու համապատասխան աշխատանքներ
- Ներկայացնել աշխատանքները

Թեմայի վերջնարդյունքները

ԹԵՄԱ 3 (8 ժամ)

Պողոսյան , <<Երկիր արքենի>>

Նպատակը

Ծանոթացնել գրքի բովանդակությանը
Մատաղ սերնդի մեջ ամրակայել և հայրենասիրության գաղափար:

Խնդիրները

- Ընթերցել գիրքը
- Գրել էսսե հայրենասիրության թեմայով
- Կազմակերպել հանդիպում-քննարկում դպրոցի մանկավարժների, զինղեկի հետ
- Ստեղծել աուդիո գիրք
- Ստեղծել հարցազրույց-ռեպորտաժ դպրոցի աշակերտների հետ:

Թեմայի վերջնարդյունքները

- Գրել էսսե
- Հանրայնացնել աուդիոգիրքը
- Կազմակերպել հանդիպում գրողի հետ:

ԹԵՄԱ 3 (10 ժամ)

Խաչիկ Մանուկյան <<Շարունակիր մեռնել >>

Նպատակը

- Ծանոթացնել գրքի բովանդակությանը:
- Ներկայացնել հասարակության հետպատերազմյան տրամադրությունները, հոգեվիճակը, ծանր ապրումները:

Խնդիրները

- Ընթերցել գիրքը

- Վեր հանել իրականության բանաստեղծական դրսևորումները,
- Դիտել գրքում պատկերված իրողությունների վերաբերյալ նկարահանված տեսանյութեր,
- Կազմակերպել քննարկում խոսքի գեղագիտական դրսևորումների վերաբերյալ:

Թեմայի վերջնարդյունքները

- Գրել հոդված՝ հիմնվելով իրականացրած քննարկման արդյունքների վրա
- Ստեղծել դիդակտիկ նյութեր՝ գրքի մոտիվներով (պատար, գեղանկար, տեսանյութ, և այլն):
- Բոլոր նյութերը թվայնացնել

ԹԵՄԱ 5 (10 ժամ)

Ալիս Զովհաննիսյան <<Ամենակարգին մարդիկ և ագռավները>>

Նպատակը

1. Ծանոթացնել գրքի բովանդակությանը ,

- Դատապարտել այն բացասական երևույթները ,որոնք նկարագրված են գրքում:
- Ծանոթացնել վիպակի և պատմվածքի ժանրային առանձնահատկություններին:

Խնդիրները

- Ընթերցել գիրքը,
- Գրել էսսե,
- Օգտագործելով ինտերակտիվ գործիքներ՝ կազմակերպել ակտիվ քննարկում,
- Գրել պատասխան-նամակ-հոդված սեփական կյանքի ու շրջապատի իրադարձությունների մասին,

Որոշ նյութերը թվայնացնել:

Թեմայի վերջնարդյունքները

- Գրել էսսե
- Թերթում տպագրել լավագույն հոդվածը
- Հանրայնացնել էլեկտրոնային գիրքը
- QR կոդերով նյութերը տեղադրել համապատասխան գրադարակում:

ԹԵՄԱ 6 (14 ժամ)

Մարգարիտ Դերանց - << Սեր և էմիգրացիա >>

Նպատակը

- Գաղափար տալ էմիգրացիայի մասին ,
- Իրողության դրական և բացասական կողմերի վերհանում ,
- էմիգրացիան՝ որպես ուժացման վտանգ ,
- էմիգրացիան՝ հայկական ընտանիքի փլուզման պատճառ,
- Օտարամեղություն և հայրենաբաղձություն բևեռների զուգորդում :

Խնդիրները

- Ընթերցել գիրքը
- Գրել էսսե
- Քննարկել՝ դատապարտելով կամ արդարացնելով հերոսներին ,
- Կազմակերպել առցանց հանդիպում գրողի հետ,
- Ստեղծել դիդակտիկ նյութեր
- Թվայնացնել ստեղծված աշխատանքները

Թեմայի վերջնարդյունքները

- Գրել էսսե
- Ներկայացնել ստեղծված դիդակտիկ նյութերը (պաստառ, նկար, թղթե պատկերներ, և այլն)
- Թվայնացված աշխատանքները, տեղադրել համապատասխան գրադարակներում

ԹԵՄԱ 7 (8 ժամ)

Գոռ Հարությունյան-«Սիմվոլական»

Նպատակը

- Ծանոթացնել գրքի բովանդակությանը:
- Գնահատել հայրենիքը՝ որպես անփոխարինելի ու բարձրագույն արժեք ,
- Պայքարել հանուն այդ բարձրագույն արժեքի:

Խնդիրները

- Ընթերցել գիրքը
- Գրել չափաժող կամ արձակ ստեղծագործություն՝ նվիրված հայրենիքին,
- Արժևորել հայրենիքի համար զոհված հերոսների սխրանքը ,
- Գրել հոդված կամ գրական ակնարկ հայրենիքի ու հայ զինվորի մասին
- Կազմակերպել քննարկում՝ կիրառելով ինտերակտիվ գործիքներ

Թեմայի վերջնարդյունքները

- Ստեղծագործական աշխատանք՝ բանաստեղծություն գրելու փորձ,
- Կազմակերպել ասմունքի դաս՝ ընդգրկելով ուսումնասիրած հեղինակների գործերը,
- Լավագույն աշխատանքը տպագրել թերթում:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1
ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ

	Ստեղծագործական աշխատանք	Նկարել պաստառ սարքել կոլաժ մտածել խմբի անվանում բաղկացած գրական կերպարներից Հարցազրույց հերոսի հետ, նշումներ թերթում Նամակ հերոսին Գտնել հոտեր, գույներ, ձայներ, որոնք հեղինակն օգտագործել է Ճանապարհորդության քարտեզ Կազմել ժամանակագրական աղյուսակ
2	Խաղեր	Մանլո ասուլիս Դու՛ ինձ ,ես՛ քեզ Շարունակիչ սյուժեն
3	Դժվար խնդիրների քննարկում	Զբաղեցրու դիրք, Մենակ, երկուսով, բոլորս միասին ԴԲՕՀ
4	Խնդիրների լուծում	Ստագրոհ Դեպքերի վերլուծություն Մրագրային տեխնիկա Փոխիչ դիրքորոշում Կարուսել Միմայոզիում Քննարկումներ հեռուստատեսային թոք շոուների ոճով
5	Խաղեր	Շղթա, Հանդիպում գրական կերպարի հետ Բարձրախոս, օգնիչ հերոսներին Աուկցիոն Շարունակիչ նախադասությունը
6	Ուսումնասիրություն և նոր նյութի ամրապնդում	Աշակերտը ուսուցչի դերում Աշխատանք տեսողական սարքերով, վիդեո և աուդիո նյութեր Յուրաքանչյուրը սովորեցնում է յուրաքանչյուրին Խճանկար Բանակցություններ և միջնորդություն Աստիճան և օձեր

ԱՌՑԱՆՑ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ

- <https://learningapps.org/myapps.php>
- <https://quizizz.com/>
- <https://www.learnis.ru/>
- <https://padlet.com/dashboard>
- <https://wordwall.net/myactivities>
- <https://en.linoit.com/>
- <https://wakelet.com/>
- <https://www.wisc-online.com/mywisconline>
- <https://go.playposit.com/>
- <https://www.socrative.com/>
- <https://kahoot.com/>
- <https://skribbl.io/>
- <https://www.thinglink.com/video/1307373128543895553>
- <https://www.superteachertools.us/>
- <https://www.flippity.net/>
- <https://www.proprofs.com/games/word-search/create/>
- <https://www.storyjumper.com/>